Elektronicznie podpisany przez:
Izabela Chrulska
dnia 24 lipca 2025 r.

UCHWAŁA Nr RIO.II-00313-27/2025

Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku

z dnia 24 lipca 2025 r.

w sprawie wyrażenia opinii o możliwości spłaty przez Gminę Wasilków pożyczki wspierającej zieloną transformację miast w kwocie 2.054.594 zł przeznaczonej na wcześniejszą spłatę istniejącego długu.

Na podstawie art. 13 pkt 1 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity: Dz. U. z 2025 r. poz.7), art. 91 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r. poz. 1530, ze zm.) oraz Zarządzenia Nr 7/2023 z dnia 27 lipca 2023 r. Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku w sprawie wyznaczenia składów orzekających i ich przewodniczących:

Skład Orzekający w osobach:
Izabela Chrulska - przewodnicząca
Maria Wasilewska - członek
Marlena Stachurska-Janczyło - członek

Opiniuje pozytywnie

możliwość spłaty przez Gminę Wasilków planowanej do zaciągnięcia w 2025 roku pożyczki wspierającej zieloną transformację miast w wysokości 2.054.594 zł przeznaczonej na wcześniejszą spłatę istniejącego długu, wskazując na uwagi zawarte w uzasadnieniu.

U Z A S A D N I E N I E

Burmistrz Wasilkowa pismem Fn.3051.12.2025.JK z dnia 10 lipca 2025 r. wraz z pismem Nr Fn.3021.13.2025.JK wystąpił do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku z wnioskiem o wydanie opinii o możliwości spłaty pożyczki wspierającej zieloną transformację miast w wysokości 2.054.594 zł planowanej do zaciągnięcia w 2025 roku na wcześniejszą spłatę długu.

Skład Orzekający po dokonaniu analizy posiadanych dokumentów stwierdza co następuje.

W sprawie zaciągnięcia ww. pożyczki, z przeznaczeniem określonym jak w przywołanym wniosku, Burmistrz Wasilkowa wydał też zarządzenie Nr 189/2025 z dnia 10 lipca 2025 r. w sprawie zaciągnięcia pożyczki. Zgodnie z brzmieniem §1 tego zarządzenia, postanawia się zaciągnąć pożyczkę wspierającą zieloną transformację miast w kwocie 2.054.594 zł na ww. cel. Z dalszych zapisów zarządzenia wynika, iż pożyczka zostanie spłacona w latach 2025-2037 z dochodów własnych, a zabezpieczeniem spłaty pożyczki będzie weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową.

Burmistrz Wasilkowa dokonując powyższej czynności działał na podstawie upoważnienia Rady Miejskiej w Wasilkowie, zawartego w §13 pkt 1 uchwały Nr XI/81/24 z dnia 17 grudnia 2024 r. w sprawie uchwalenia budżetu gminy Wasilków na rok 2025. Opiniowana pożyczka nie przekracza limitów zobowiązań określonych w §6 uchwały Nr XIX/175/25 z dnia 27 czerwca 2025 r. w sprawie zmian w budżecie gminy na 2025 r., w której Rada ustaliła limity zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek zaciąganych m.in. na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek w kwocie 4.628.684 zł. Przeznaczenie pożyczki zgodne jest z postanowieniami art. 89 ust. 1 pkt 3 w zw. z art. 212 ust. 1 pkt 6 oraz art. 91 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

Zarządzenie Burmistrza w sprawie zaciągnięcia pożyczki pozostaje zgodne z obowiązującym limitem oraz zakresem udzielonego upoważnienia.

Budżet Gminy Wasilków na 2025 rok, po zmianach dokonanych do dnia wydania opinii, przedstawia się następująco:
- dochody ogółem: 175.816.924 zł, w tym bieżące: 121.988.199 zł, majątkowe: 53.828.725 zł;
- wydatki ogółem: 166.523.835 zł, w tym bieżące: 119.260.409 zł, majątkowe: 47.263.426 zł.

Po uwzględnieniu dochodów w kwocie 1.930.969 zł, przeznaczonych na spłatę kredytu na wyprzedzające finansowanie oraz dochodów w kwocie 12.182.673 zł pochodzących z Funduszu Wsparcia Budownictwa Mieszkaniowego i przeznaczonych na rozchody w postaci lokaty, deficyt budżetu wynosi 4.820.553 zł i ma zostać pokryty przychodami pochodzącymi:
- z planowanych do zaciągnięcia kredytów w kwocie 44.581 zł;
- z wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy w kwocie 4.278.120 zł;
- rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt. 2 ustawy o finansach publicznych i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków w kwocie 416.653 zł;
- ze szczególnych zasad wykonywania budżetu w kwocie 81.199 zł.

Powyższe źródła sfinansowania deficytu są zgodne z art. 217 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.
Łączna kwota planowanych w 2025 roku przychodów wynosi 9.449.237 zł (§952 w kwocie 4.673.265 zł, §950 w kwocie 4.278.120 zł, §905 w kwocie 81.199 zł, §906 w kwocie 416.653 zł), zaś kwota rozchodów wynosi 18.742.326 zł (§992 w kwocie 4.505.059 zł, §965 w kwocie 2.054.594 zł, §994 w kwocie 12.182.673 zł).
Skład Orzekający po dokonaniu analizy sprawozdawczości budżetowej za rok 2024 oraz bilansu z wykonania budżetu Gminy Wasilków na dzień 31.12.2024 r. stwierdza, iż jednostka będzie dysponowała przychodami wewnętrznymi w wysokościach pozwalających na sfinansowanie części deficytu planowanego w roku 2025.

Prognozowana sytuacja finansowa Gminy Wasilków, w tym także kształtowanie się długu publicznego została przedstawiona w „Wieloletniej Prognozie Finansowej" – po zmianach dokonanych uchwałą Nr XIX/176/25 Rady Miejskiej w Wasilkowie z dnia 27 czerwca 2025 r. w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Wasilków na lata 2025 – 2044. Przyjęte w tej Prognozie dla roku 2025 wartości w zakresie wyniku budżetu i związanych z nim kwot przychodów i rozchodów oraz długu jednostki samorządu terytorialnego są zgodne z wartościami wynikającymi z budżetu po zmianach na ten rok, co odpowiada wymogom określonym w art. 229 ustawy o finansach publicznych. Gmina Wasilków zamierza spłacić zaciągnięty oraz planowany do zaciągnięcia dług do końca 2044 roku. Najwyższa wartość długu publicznego w całym okresie objętym prognozowaniem, tj. 34.275.284 zł ma wystąpić na koniec 2025 roku (stanowiąc 19,49% szacowanych w danym roku dochodów ogółem, a w stosunku do dochodów bieżących 28,09%). Od 2026 roku gmina nie planuje zaciągania zobowiązań dłużnych. W roku 2026 zaplanowano deficyt w wysokości 9.007.069 zł, wynikający z planowanych wydatków majątkowych na budowę mieszkań komunalnych (ujęto w wykazie przedsięwzięć do WPF). Środki na realizację tego zadania zostały zabezpieczone w 2025 roku poprzez utworzenie lokaty i ujęte w planie przychodów roku 2026. Zgodnie z pismem nr Fn.3021.13.2025.JK, całość wydatków na budowę mieszkań zostanie pokryta z przychodów pochodzących z tej lokaty. W kolejnych latach tj. 2027-2044 zaplanowano nadwyżki budżetu, które w całości będą służyły jako źródło spłaty długu publicznego. W związku z prognozowanym stanem zadłużenia w prognozie we wszystkich latach zaplanowano wydatki na obsługę długu zaciągniętego i planowanych do zaciągnięcia zobowiązań, które stanowią łączną wartość 17.257.049 zł.

Z przedłożonej Wieloletniej Prognozy Finansowej wynika, iż w całym okresie objętym Prognozą zostanie zachowana relacja, o której stanowi art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach

publicznych, tzn. wskaźniki planowanych w poszczególnych latach spłat zobowiązań (wynikające z relacji po lewej stronie nierówności we wzorze z art. 243 ustawy o finansach publicznych) nie przekroczą wskaźników dopuszczalnych limitów spłat zobowiązań (określonych po prawej stronie nierówności we wzorze).
W budżecie roku 2025 wskaźnik spłaty rat kapitałowych wraz z odsetkami, po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, wynosi 4,47% przy maksymalnym dopuszczalnym wskaźniku obliczonym w oparciu o wykonanie 2024 roku stanowiącym 14,34%. W kolejnych latach margines pomiędzy ustaloną wartością wskaźników a jego dopuszczalnym ustawowo pułapem będzie kształtował się na bezpiecznym poziomie od 2,73% do 7,57%.
Odnosząc się do przypadających na rok budżetowy 2025 kwot ustawowych wyłączeń z limitu spłaty zobowiązań, o którym mowa w art. 243 ust. 3b pkt. 1 u.f.p., wykazanych w załączniku Nr 1 obowiązującej WPF (kol. 5.1.1.3; 5.1.1.3.1 tabeli WPF), Skład Orzekający stwierdza, co następuje. Zgodnie z brzmieniem art. 243 ust. 3b pkt 1 u.f.p., ograniczenia określonego w art. 243 ust. 1 u.f.p. nie stosuje się do następującej wyłącznie w roku budżetowym, na który uchwalono budżet, wcześniejszej spłaty zobowiązań, która przypadałaby po roku budżetowym, na który uchwalono budżet środkami pochodzącymi z nowego zobowiązania, jeżeli obniża to łączny koszt obsługi długu w całym okresie spłaty.
Planowana pożyczka w wysokości 2.054.594 zł i jej przeznaczenie spełniają przesłanki określone w art. 243 ust. 3b pkt 1 u.f.p. Celem jej zaciągnięcia jest wcześniejsza spłata kredytu zaciągniętego w latach ubiegłych.
Skład Orzekający oceniając możliwość spłaty wnioskowanej pożyczki, biorąc pod uwagę charakter zobowiązania – restrukturyzacja zadłużenia, zapoznał się z uzupełnieniem do wniosku o wydanie opinii, w którym gmina wskazała, iż planowana pożyczka na restrukturyzację długu będzie oprocentowana w wysokości 0%, a ponadto zostanie umorzona w części - w wysokości 5% wartości pożyczki. Wskazano również, że obecnie obowiązujący kredyt, który ma zostać nadpłacony, oprocentowany jest według stawki WIBOR 3M powiększonej o marżę 0,39%, a przewidywana oszczędność z tytułu proponowanego rozwiązania wyniesie około 1.612.000 zł. Gmina poinformowała, że po podpisaniu aneksu z bankiem, dokonaniu nadpłaty kredytu oraz zatwierdzeniu nowego harmonogramu spłat przez bank, stosowne zmiany zostaną wprowadzone do wieloletniej prognozy finansowej. W efekcie tak przyjętych założeń gmina przyjmuje jako realne uzyskanie oszczędności kosztów obsługi długu w wyżej wskazanej wysokości.

Przyjęta w prognozie finansowej przesłanka zachowania omawianej relacji oparta jest – dla dopuszczalnych wskaźników spłat – przede wszystkim na założeniu osiągania w każdym roku tzw. nadwyżek operacyjnych, czyli dodatnich różnic między dochodami a wydatkami bieżącymi (sald operacyjnych spełniających reguły wydatkowe z art. 242 ustawy o finansach publicznych).
Wynik z działalności bieżącej gminy 2025 roku zamyka się dodatnim wynikiem operacyjnym w wysokości 2.548.211 zł, co wypełnia dyspozycję z art. 242 ust. 1 ustawy o finansach publicznych. W kolejnych latach, tj. 2026-2044 również zakładane są nadwyżki operacyjne w wielkościach od 5.033.262 zł w roku 2026 do 5.591.524 zł w roku 2033. Analiza danych historycznych (2018-2024) z działalności bieżącej gminy wskazuje, że jedynie rok 2023 zamknął się niedoborem operacyjnym w wysokości (-) 1.813.584,64 zł a w pozostałych latach nadwyżki kształtowały się na poziomie od 3.311.558,50 zł do 13.144.834,85 zł. Uwzględniając powyższe dane można przyjąć, że założone nadwyżki operacyjne w okresie objętym prognozą zostały oszacowane na poziomie zbliżonym do średniej arytmetycznej sald z ostatnich 7 lat, która wynosi 5.224.790,11 zł. Ponadto gmina planuje uzyskać dochody ze sprzedaży majątku w 2025 r. w kwocie 9.002.236 zł, w latach 2026-2029 po 2.000.000 zł rocznie a w latach 2030-2034 po 300.000 zł. Dochody z tego źródła w latach poprzednich były realizowane na poziomie od 344.846,29 zł do 6.800.703,65 zł, zatem wielkość planowanych dochodów ze sprzedaży majątku przewyższa poziom notowany w latach ubiegłych. Z objaśnień do WPF wynika, iż w roku 2025 do sprzedaży zostały wystawione działki o określonych numerach, wycenione na 9.890.000 zł, przy czym jest to cena wywoławcza i wpływy z tego tytułu mogą być wyższe, a w pozostałych latach zaplanowano sprzedaż nieruchomości, działek pod

działalność usługową i kilka działek budowlanych. Jednak Skład Orzekający zauważa, iż na koniec II kw. 2025 roku, zgodnie ze sprawozdaniem Rb-NDS, gmina zrealizowała dochody z tego tytułu w wysokości 170.692,18 zł, co stanowi jedynie 1,89% zaplanowanych dochodów ze sprzedaży majątku.

Skład Orzekający zwraca uwagę, że ze względu na ryzyko związane z długim okresem prognozowania (do 2044 roku) oraz zmienność poziomu wykonania parametrów istotnych dla kształtowania się relacji z art. 243 ustawy o finansach publicznych, niezbędne będzie stałe monitorowanie przez gminę założeń określanych w wieloletniej prognozie finansowej pod kątem faktycznej ich realizacji. Podkreślenia wymaga fakt, iż realizacja zaplanowanych kwot nadwyżek operacyjnych i dochodów ze sprzedaży majątku, będzie uzależniona od zachowania przez organy jednostki dyscypliny finansowej.

Reasumując Skład Orzekający stwierdził, że gmina Wasilków będzie miała możliwość spłaty planowanej do zaciągnięcia pożyczki w kwocie 2.054.594 zł na wcześniejszą spłatę istniejącego długu. Ponadto wskazuje, iż gmina winna zachować dyscyplinę w wykonywaniu budżetów w poszczególnych latach w stopniu umożliwiającym wypracowanie dopuszczalnych wskaźników spłat zobowiązań na poziomie odpowiednim w stosunku do przyjętych prognoz spłaty długu publicznego.

POUCZENIE
Od opinii wyrażonej w niniejszej uchwale służy prawo wniesienia odwołania do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku w terminie 14 dni od daty jej otrzymania.

Przewodnicząca Składu Orzekającego
Izabela Chrulska